

Cái áo trần thủ

Mùa đông năm 1948, cơ quan chúng tôi đóng ở bản X, thuộc huyện Chợ Đồn, tỉnh Bắc Cạn. Năm ấy là năm rét nhiều, sương muối sa liên tục, hết đợt này đến đợt khác. Sáng ra, sương đóng trắng quanh nhà, có hôm đến tám, chín giờ sáng, sương vẫn chưa tan hết. Hai bàn tay, hai bàn chân buốt tê cóng

Trước khi về nhận công tác ở gần Bác, có nhiều lần anh em phải nằm trong hang núi đá ở Võ Nhai (Thái Nguyên) để tránh quân Pháp nhảy dù. Quần áo ít, không có chăn chiếu, lại gặp cái lạnh của núi đá nên anh T bị ho. Hôm về phục vụ Bác, anh vẫn ho sù sụ suốt ngày, nhiều lúc ho quá tức ngực tưởng long cả phổi.

Bác phải làm việc nhiều, cần yên tĩnh nên chúng tôi làm riêng cho Bác một cái lán nhỏ để Bác ngủ và làm việc ngay ở đó. Tất cả anh em đều ở lán ngoài, chỉ khi nào cần mới vào lán của Bác. Chính vì thế mà anh T đã giấu được, không để Bác biết anh bị ho. Trước mặt Bác anh tỏ ra vẻ khỏe mạnh, khi nào muốn ho, anh lại lẩn ra chỗ khác. Nhưng hôm đưa thư vào lại đúng lúc tức ngực, ngứa cổ muốn ho. Anh cố nín nhưng không tài nào nín được, đành bật ra mấy tiếng

Đưa thư xong, anh vội vàng chào Bác quay ra, thì Bác ra hiệu cho anh đứng lại. Bác lại đầu giường lấy đưa cho anh một cái áo trần thủ mà Bác vẫn thường mặc. Bác nói:

- Chú lấy cái này mặc vào cho đỡ rét.

Anh lưỡng lự không dám nhận. Mùa rét Bác cũng chỉ có cái áo trần thủ với chiếc áo bông mỏng mặc ngoài. Anh còn ít tuổi khỏe mạnh, rét một tí cũng không sao, còn Bác thì già rồi, lại phải làm việc nhiều. Nghĩ vậy anh từ chối

- Thưa Bác cháu mặc thế này là được rồi ạ

Như hiểu được ý của anh, Bác nói

- Chú cứ lấy mà mặc. Bác đã có áo rồi. Mặc như chú thế này tài nào mà chẳng ho. Thôi mặc vào

Nhìn đôi mắt hiền từ đầy tình yêu thương trìu mến của Bác, anh không dám từ chối nữa. Nhờ có cái áo của Bác giữ ngực được ấm nên mấy hôm sau anh đỡ và khỏi ho dần. Mỗi lần mặc cái áo, anh lại thấy rạo rức, ấm áp lạ lùng. Sự ấm áp ấy là từ cái áo và cả từ lòng thương yêu, chăm lo từng ly, từng tí đến đời sống anh em cán bộ của Bác.